

Kedves testvéreim!

A múlt heti igehirdetésemnél radikális gondolatot osztottam meg a gyülekezettel igehirdetésemben, amikor Jézus bizonyos tanításaival kapcsolatban református egyházunk gyakorlatát nem csak, hogy bíráltam, hanem egyenesen rossznak neveztem. Amikor a mai napi újszövetségi ígét olvastam, nem akartam hinni a szememnek: ez az ige is radikális. Nem úgy, hogy helytelen vallásgyakorlatot kérdő jelezne meg, hanem úgy, hogy arról szól: Jézus nem békességet akar e földre bocsátani, hanem tüzet. Meghasonlást fog hozni és nem világbékét. Ez elég megbotránkoztatóan hangzik, nem? Mit is jelent a mai ige?

Testvéreim! E tüzrel kapcsolatban először látnunk kell, hogy milyen tüzet várt Jézustól valamikor Keresztelő János, és az óta is sokan? Nos, olyan tüzet, amelyiknél Jézus Szentlélekkel és tüzrel keresztel, kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: a gabonát csűrbe takarja, a polyvát pedig megégeti olthatatlan tüzrel. János úgy látta, hogy Jézus ítéletet hoz e világba, és a Szentlélek olyan lesz, mint a tűz: tisztít, ugyanakkor pusztító ítélettel söpör végig a világon. És elégeti azokat az embereket, akik olyan értéktelenek, mint a polyva. Nagy elválasztás lesz, a jó és a rossz egyértelmű elválasztása. Aki Isten országába nem fér bele, az megég és megsemmisül.

Keresztelő János várta is ezt a tüzet Jézus nyilvános működésénél, de döbbenet láta, hogy Jézus e helyett bűnösökkel barátkozik, szerencsétleneket, betegeket gyógyít, bűnbocsánatot hirdet. Semmi tűz, semmi kard, semmi ítélet. Az ítélet tüze nem és nem lobbant fel. S valóban, a keresztelő jánosi kérdésre, hogy „akkor most te vagy a Messiás, vagy mást várjunk”, Jézus azt feleli: Én vagyok, de nem úgy, ahogyan te gondold. Isten nem azért küldte a világba a Fiát, hogy elítélje, hanem hogy üdvözüljön a világ általa.

Hohó! Ha ez tényleg így van, akkor hogyan lehetséges az, hogy Jézus a napi igénk szerint mégis egyértelműen isteni tüzről beszél? Nincs itt ellentmondás? Esetleg idő múltával már maga Jézus is arra a belátásra jutott, hogy Keresztelő Jánosnak igaza volt és jöjjön az égi tűz?

Ó, nem. Ez a Jézus által meghirdetett tűz nem a keresztelő jánosi. Ez a tűz tisztít, éget, alakít, de nem öl. Minden nem értékállót eléget, de csak azért, hogy megmaradjon az érték. Mikor Jézus tanítványai a felháborítóan viselkedő samáriaiakra égi tüzet kértek, akkor Jézus döbbenet kérdezte tőlük: milyen Lélek van bennetek? Jézus nem halálos tüzet jött hozni. Viszont Keresztelő Jánosnak abban igaza volt, hogy Jézus tüzet hozott. Jézus ezt a tüzet nem szükséges rossznak tartotta, hogy hát igen, némi égés, némi purgálás, némi rossz szag, némi keserv is társul Isten országának létrejöttéhez, hanem egyenesen azt mondta: annyira szeretném, ha már lángolna az egész föld. Kérem, ne haragudjatok meg, testvérek, de gyermekkoromból a szocialista eszme versei és énekei jutottak eszembe, ahol a világ tökéseinek és rosszainak, rossz társadalmainak felégetésével kívánt az akkor rendszer egy szép jövőt megvalósítani. Vajon Jézus ilyesmi értelemben mondta volna, hogy egy tisztító-tűz csodákra lehetne képes? Már alig várja, hogy forradalmak gyújtsák lángra ezt a világot? Nyilván nem ilyen értelemben beszélt Jézus a tüzről. De akkor mégis miért tüzeskedett, miért nem fogalmazott szelídebben? Miféle tűz az, amit Jézus annyira kívánt, és ami nem a keresztelő jánosi és nem a forradalmár lelketű embereké?

Nos, ez a tűz a halálon és szenvedésen át megvalósuló élet tüze. Az a tűz, amelyik elégeti az őembert, hogy az új ember feltámadjon. Ez a tűz az, amelyik keresztre feszíti magát, hogy aztán szabad legyen. Ez a tűz az a tűz, amelyik először leégeti a rosszul felépített lelki házat, hogy aztán a helyére jól felépített lelki ház épüljön. Ez a tűz tűzkeresztségen átmenetelt jelent. Ez a tűz szembenézés az ítélettel, és az azon való átmenet által megmenekülés és új élet.

Testvéreim! Talán hallottatok már arról a hóborról, hogy Keleti kultúrákban van a tűzönjárás. Ennek az a lényege, hogy amikor a tűz már csak parázs, akkor át kell szaladni a parázon mezítláb, és akinek van hite és bátorsága ezt megcsinálni, az döbbenten tapasztalhatja meg, hogy nem égett meg a talpa. A jóléti társadalmakból származó emberek általában ettől a sikerélménytől katarzison mennek keresztül és szinte újjászületve térnek vissza Európába, vagy Észak-Amerikába. Nem kívánok most nagyon rosszhiszemű lenni, és nyíltan kimondani, hogy néhány másodperc alatt végig rohanni paráson nem nagy szám, de azért engedtesék meg, hogy ezt a néhány másodperces műveletet semmilyen spiritualitással ne kössöm össze! Barátom! Átfutottál a paráson? Bátor vagy! Ennyi.

De én keresztyénként azt mondom: amire Jézus hív, az nem néhány másodperces tűzkeresztség, hanem valódi tűzkeresztség. A saját akarat teljes alávetése a láthatatlan Istennek. Nem a látható embereknek. Ez utóbbi sajnos könnyebben szokott sikerülni. Sokszor még önként és dalolva is. Az isteni tűzkeresztség azonban nem ilyen. Nem. Abban a teljes alávetettség a láthatatlan Istennek történik. Tűzpróba alá vetjük Istennek érzéseinket, értelmünket, karrierünket, vágyainkat. Hogyan is énekeljük az egyik református énekünkben? Óemberünk, ha szenved, az jó nekünk, tudom. Hej, énekelni mennyivel könnyebb, mint megcselekedni. De aki keresztyén, az tényleg erre törekszik: halálba megy Jézussal. Meghal. Nem egy picike rész benne, hanem a teljes valója, az egója, az énje.

És az a furcsa, hogy miközben ez a tűzpróba fájdalmas, és ezért senki sem vágyik rá, sőt még maga Jézus is az utolsó pillanatig nyitva hagyta a kérdést, hogy az Atyaisten beleviszi-e őt utolsó napjaiban a szenvedés elviselhetetlenségéig, illetve halálig, nos, miközben ez a szenvedés persze távol áll az embertől, ugyanakkor mégis a mindenkori hívő ember Jézussal együtt tudja, hogy ez a tűz kell. Ez a tűz bármilyen fájdalmas is, mégis időnként, vagy akár rendszeresen is szükséges.

Testvéreim! Ez a tűz a végső időkben Isten népének megtisztítási, megújítási eszköze. Jézus ennek a tűznek az égését kívánta. És ezt nekünk is kívánnunk kell. Csak a magunkkal és másokkal való küzdelem és sokak gyűlöletének kibírása mellett lehet hívőnek lenni, és életünkkel vallást tenni Krisztusról.

De hát a messiási váradalmak a békéről szóltak, ezért a mindenkori tanítványai nagyon is várják ezt a békét, azt, hogy az evangélium békességet, nyugalmat hozzon! Békesség Istennel, egymással. Jézus békétlen állapotokra hívott? Család ellen akart fordítani? Az emberségesség érzését akarta kiölni tanítványaiból? Létezhet ez?

Nos, az a béke, amelyik mindent átjáró békesség magammal-Istennel és embertársaimmal, az a béke csak nagy döntések után születik meg, történik meg. Csak a kereszttel való döntés után. Csak a tűzpróbán való átmenet után születik meg. Nem lehet kikerülni, nem lehet megspórolni.

Tatabánya-Óvárosi Református Gyülekezet

Hamar László lelkész

Elhangzott 2023. január 22-én

Ha a béke kedvéért mindenkivel jóba akarunk lenni, ha a magunkkal való béke kedvéért nyugalomba menekülünk, ha a béke kedvéért mindenkinek engedünk, akkor ezek a békék nem olyan békék, mint amit Jézus által az ő országában átélhetünk. Csak aki vállalja az istenfélelme miatt, hogy annak tűzpróbában alávesse magát, csak az juthat arra a békére, ahol akkor is lelki békéje lehet, ha a családja szembefordul vele a hite miatt. Természetesen nem minden hívő embernél szükséges az, hogy sok meghasonlason menjen keresztül. De ha mégis ez bekövetkezne, akkor ezt nem tragédiaként kell felfogni, hanem úgy, mint amiben tűzkeresztség történt. Ha tényleg Jézus-követők vagyunk, akkor nem kell szembe fordulnunk a világgal, majd a világ fog amúgy is velünk szembe fordulni. De ez nem szégyen. Hanem dicsőség. Viszont, akinek nem fáj szeretetből az, ha a világ szembefordult (nem vele, hanem) Istennel, aminek természetes része lehet, hogy akkor vele is szembe fordultak, szóval, akinek ez nem fáj szeretetből, az valamit elrontott. Jézus nem azt kérte, hogy mi bocsássuk rá a tüzet a világra, hanem azt, hogy ebben az isteni tűzben mindenekelőtt a magunk lelkét igyekezzünk megmenteni, s aztán utána igyekezzünk mindent megtenni mások lelkének megmentéséért is.

Testvéreim! Hiszem, hogy azért olyan békétlen ez a világ, mert ki akarja kerülni a tűzkeresztséget, amiben Istennel-magunkkal és másokkal valóban megbékélhetnénk. Pedig jó az, ha ez a láng ég. Jézus nélkül és az ő követése nélkül hova tartana ez a világ? S mitől lenne az embernek jó? Ha örömet szeretnénk kapni, akkor előbb vállaljuk a szenvedést. Boldogok, akik sírnak. Majd megvigasztaltatnak.

Az evangélium meg nem vallása rövid időkre kisebb békességeket hozhat. De ezek a békék mindig valamilyen nagy békétlenségnek az előkészítői. A mi logikánk legyen fordított: Ne leljünk addig lelki békét, amíg a megtérés tűzkeresztségén át nem mentünk. Utána már a békétlenségben, meghasonlásban is megeljük majd a békét.

Reményik Sándor híres verse a békéről segítsen minket ebben a tanításban elmélyülni és a helyes döntést meghozni!

Ámen.

Reményik Sándor: Béke

Valami furcsa összehangolódás,
Valami ritka rend –
Széthúzó erők erős egyensúlya,
Mély belső bizonyosság idebent –
Bizonyosság arról, hogy élni jó,
Szenvedni elkerülhetetlen,
Szeretni tisztán: megistenülés,
Meghalni szép –
S a Kifejezést meglegelni mindezekhez,
Megtalálni a felséges Igét:
Az Igét mindezekhez:
A Béke ez.

Orkán ordíthat aztán odakünt,
Robbanhat ezer bomba: kárbament,
De kárt nem okozott.
Bent:
Csend.
A Béke itt kezdődik.
Bent:
Csend.
Isten hozott.